

Klarering av rettigheter ved bruk av musikk i audiovisuelle produksjoner

Etter hvert som mulighetene øker til å produsere multimediale produkter med den nye teknologien, dukker det opp behov for å klarere rettigheter ved bruk av musikk. Enten det er til en digital historiefortelling, en video eller podkast. TONO har hjulpet oss med en del viktige avklaringer her.

Av Jan-Arve Overland

Det er som regel to ulike rettigheter som skal klareres ved bruk av musikk i audiovisuelle produksjoner.

1. Det ene er det som kalles for innspillingsrettigheter/masterrettigheter, det gjelder for selve bruken av innspillingen som vanligvis er hentet/ kopiert fra f. eks. en CD. En må derfor ha en tillatelse til å gjøre denne kopieringen, altså overspille musikk fra innspillingen til din film. Denne tillatelsen innhentes direkte fra plateselskapet, eller kanskje artisten/ bandet dersom det er de som eier innspillingen dere ønsker å bruke. Pris på bruk av innspillingen varierer ut i fra hva slags produksjon det er, visningsområdet, lengde på sangen dere ønsker å bruke osv. Dersom dere hadde gjort en egen coverversjon av en sang, f.eks. sunget selv, eller spilt sangen på piano, så hadde dere sluppet å klarere det vi kaller for innspillingsrettighetene, fordi dere har gjort deres egen coverversjon/ innspilling av sangen. Dersom det gjøres endringer av tekst og/ eller melodi, så skal dette klareres spesielt.

2. De andre rettighetene som alltid skal klareres er det vi kaller for opphavsrettighetene til selve verket, også kalt låtskriverrettighetene, til tekstforfatter og komponist. Disse rettighetene må fortsatt klareres, selv om dere gjør en egen coverversjon. Dette klarerer vi, TONO/

NCB. For bruk av nordisk musikk i audiovisuelle produksjoner uten reklame har vi faste tariffer, mens for bruk av ikke nordisk musikk - må vi søke til forlaget som forvalter opphavsrettighetene, og innhente en tillatelse og en pris på selve bruken.

Dette betyr at det er enklere å bruke nordisk musikk i slike produksjoner, da vi har faste tariffer, mens for bruk av ikke nordisk musikk må vi kontakte forlaget/ opphavsmannen og innhente en tillatelse og en pris på bruken. I tillegg er det også enklere å klarere innspillingsrettighetene ved bruk av nordisk musikk, da plateselskapene her i Norge kan klarere ut disse rettighetene raskere enn ved å bruke ikke nordisk musikk.

Dersom opphavsmannen/ alle opphavsmennene av et verk har vært døde i over 70 år, er verket, altså opphavsrettighetene som TONO/NCB forvalter, frie. Men bruken av selve innspillingen må fortsatt klareres med plateselskapet, eller de som eier innspillingen.

Etter at ovennevnte rettigheter er klarert, og filmen med musikk skal publiseres på en nettside, må den som er ansvarlig for nettsiden (i dette tilfellet skolen) ha en avtale med TONO om selve streamingen/ nedlastingen som skjer fra nettsiden. Her har TONO faste tariffer.